

ΘΕΜΑ 5^ο

ΘΟΥΚΥΔΙΔΗΣ (Δ, 8,1)

Ἀναχωρησάντων δὲ τῶν ἐκ τῆς Ἀττικῆς Πελοποννησίων οἱ Σπαρτιάται αὐτοὶ μὲν καὶ οἱ ἐγγύτατα τῶν περιοίκων εὐθὺς ἐβοήθουν ἐπὶ τὴν Πύλον, τῶν δὲ ἄλλων Λακεδαιμονίων βραδυτέρα ἐγίγνετο ἡ ἔφοδος, ἄρτι ἀφιγμένων ἀφ' ἐτέρας στρατείας. περιήγγελλον δὲ καὶ κατὰ τὴν Πελοπόννησον βοηθεῖν ὅ,τι τάχιστα ἐπὶ Πύλον καὶ ἐπὶ τὰς ἐν τῇ Κερκύρα ναῦς σφῶν τὰς ἐξήκοντα ἔπεμψαν, αἱ ὑπερενε-
 5 χθεῖσαι τὸν Λευκαδίων ἰσθμὸν καὶ λαθοῦσαι τὰς ἐν Ζακύνθῳ Ἀττικὰς ναῦς ἀφικνοῦνται ἐπὶ Πύλον· παρῆν δὲ ἤδη καὶ ὁ πεζὸς στρατός. Δημοσθένης δὲ προσπλεόντων ἔτι τῶν Πελοποννησίων ὑπεκπέμπει φθάσας δύο ναῦς ἀγγεῖλαι Εὐρυμέδοντι καὶ τοῖς ἐν ταῖς ναυσὶν ἐν Ζακύνθῳ Ἀθηναίοις παρεῖναι ὥς τοῦ χωρίου κινδυνεύοντος. καὶ αἱ μὲν νῆες κατὰ τάχος ἔπλεον κατὰ τὰ ἐπεσταλμένα ὑπὸ Δημοσθένους·

ΣΧΟΛΙΑ

- Ἀναχωρησάντων δὲ τῶν...Πελοποννησίων:** γενική απόλυτη, χρονική μτχ. οἱ ἐγγύτατα τῶν περιοίκων: *‘και όσοι από τους περιοίκους βρίσκονταν πάρα πολύ κοντά’*, η γενική διαιρετική.
- τῶν δὲ ἄλλων Λακεδαιμονίων:** γενική υποκειμενική στο *‘ἔφοδος’*.
- ἄρτι ἀφιγμένων:** συνημμένη ἀναρθρη μετοχή αναφορική, επιθετικός προσδιορισμός *‘οι οποίοι μόλις είχαν επιστρέψει από μία άλλη εκστρατεία’*.
- ὅ,τι τάχιστα:** το *‘ὅ,τι’* επιτείνει την σημασία του επιθέτου *‘όσο το δυνατόν γρηγορότερα’*. **ἐπὶ τὰς...ναῦς σφῶν:** εμπρόθετος προσδιορισμός του τόπου, η γενική κτητική. **τὰς ἐξήκοντα:** παράθεση *‘τα οποία ήταν εξήκοντα’*. **ἔπεμψαν:** πολλές φορές, όπως εδώ, το ρῆμα *‘πέμπω’* λειτουργεῖ απόλυτα, χωρίς αντικείμενο, και εννοεῖται *‘ἀγγεῖλον’*, δηλ. μήνυμα. **αἱ ἀφικνοῦνται...ἐπὶ Πύλον:** αναφορική επιθετική πρόταση. **ὑπερενεχθεῖσαι:** *‘ὑπερφέρομαι = μεταφέρομαι πάνω από κάτι’*, η μτχ. επιρρ. τροπική.
- τὸν Λευκαδίων ἰσθμὸν:** *‘τον ἰσθμό στην Λευκάδα’*, *‘ἰσθμός’* εἶναι μία λεπτή λωρίδα γῆς που χωρίζει δύο θάλασσες, ενώ *‘πορθμός’* εἶναι μία στενή λωρίδα θάλασσας που χωρίζει δύο ξηρές. Την εποχή εκείνη η Λευκάδα ἐνωτόταν με ἓνα *‘ἰσθμό’* με την ἀπέναντι ξηρά. Εδώ τα πλοῖα των Πελοποννησίων κατεβαίνοντας ἀπὸ την Κέρκυρα πρὸς Νότον δεν παρέπλευσαν την δυτική ακτή της Λευκάδας ἀπὸ την μεριά του Ἰονίου πελάγους, φοβούμενοι μήπως συναντήσουν τον Αθηναϊκό στόλο. Γι’ αὐτό προτίμησαν να τραβήξουν τα πλοῖα τους με σχοινιά πάνω ἀπὸ τον *‘ἰσθμό’* της Λευκάδας (ὑπερφέροντες). **λαθοῦσαι τὰς...ναῦς:** *‘λανθάνω τινά = διαφεύγω ἀπὸ την προσοχή κάποιου’*, η μτχ. δεν εἶναι χρονική-προτερόχρονο, ἀλλὰ τροπική. **ἀφικνοῦνται:** δραματικός ἐνεστώς ἀντὶ για ἀόριστο.
- προσπλεόντων ἔτι τῶν Πελοποννησίων:** γενική απόλυτη, χρονική μτχ. για το σύγχρονο, *‘ενώ τα πλοῖα των Πελοποννησίων πλησίαζαν’*.
- ὑπεκπέμπει:** *‘στέλνει κρυφά’*, δραματικός ἐνεστώς. **φθάσας:** *‘διότι βρήκε χρόνον’*. Το *‘φθάνω’* συνήθως συντάσσεται με κατηγορηματική μετοχή, και σημαίνει *‘προλαβαίνω να κάνω κάτι’*. Μπορεῖ όμως να συνταχθεῖ και απόλυτα, χωρίς αντικείμενο, και να σημαίνει, όπως εδώ, *‘βρίσκω ἐλεύθερο χρόνον’*. **δύο ναῦς:** αντικείμενο στο *‘ὑπεκπέμπει’*. **ἀγγεῖλαι:** ἀναρθρο επιρρηματικό ἀπαρέμφατο του σκοποῦ *‘για να ἀναγγεῖλουν’*. **Εὐρυμέδοντι καὶ τοῖς...Ἀθηναίοις:** η σύνταξη του ρήματος εἶναι με δύο αντικείμενα *‘ἀγγέλλω τινί τί’*, ἐδώ βρίσκονται τα δυο αντικείμενα σε δοτική πτώση.

8. παρείναι: το δεύτερο αντικείμενο του ρήματος. **ὥς τοῦ χωρίου κινδυνεύοντος:** γενική απόλυτη αιτιολογική μετοχή, η οποία λόγω της προσθήκης του 'ὥς' παίρνει υποκειμενική σημασία *‘επειδή κατά την γνώμη του η περιοχή βρισκόταν σε κίνδυνο’*.

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

Όταν αναχώρησαν οι Πελοποννήσιοι από την Αττική, οι Σπαρτιάτες οι ίδιοι, αλλά και όσοι από τους περιόικους βρίσκονταν πάρα πολύ κοντά, αμέσως έσπευδαν για βοήθεια στην Πύλο, ενώ η πορεία των υπολοίπων Λακεδαιμονίων γινόταν με βραδύτερους ρυθμούς, καθώς εκείνοι μόλις είχαν επιστρέψει από μία άλλη εκστρατεία. Έστειλαν λοιπόν σε όλη την Πελοπόννησο μήνυμα για να βοηθήσουν όσο γίνεται γρηγορότερα στην Πύλο, και στα πλοία τους που βρίσκονταν στην Κέρκυρα, τα οποία ήσαν εξήντα, έστειλαν επίσης μήνυμα, τα οποία περνώντας πάνω από τον ισθμό της Λευκάδας, και διαφεύγοντας την προσοχή των Αθηναϊκών πλοίων που βρίσκονταν στην Ζάκυνθο, έφτασαν στην Πύλο. Εκεί πλέον είχε φτάσει και το πεζικό. Ο Δημοσθένης ενώ οι Πελοποννήσιοι ακόμη πλησίαζαν πλέοντας, στέλνει δύο πλοία, επειδή βρήκε τον χρόνο, για να αναγγείλουν στον Ευρυμέδοντα και στους Αθηναίους που βρίσκονταν στα πλοία στην Ζάκυνθο, να πάνε εκεί, διότι κατά την γνώμη του η περιοχή βρισκόταν σε κίνδυνο. Και τα πλοία έπλεαν με ταχύτητα σύμφωνα με τις διαταγές του Δημοσθένη.